

Latvijas Zvejnieku federācijas pārskats par 2023. gadu

Latvijas Zvejnieku federācija sagatavojusi ziņojumu, kas ietver aprakstu par biedrību un tās darbību, organizācijas mērķiem un uzdevumiem, informāciju par biedriem, pārskatu par biedrības un tās biedru paveikto 2023. gadā.

Informācija par biedrības “Latvijas Zvejnieku federācija” biedriem (2023. gada decembris)

Biedru sarakstā 2023. gadā ir 29 juridiskas un 2 fiziskas personas.

Liepājas reģions:

- 1) SIA „Sāmenis”, Reģ. Nr. 42103030302
- 2) IK „Asarītis”, Reģ. Nr. 42102030733
- 3) IK „Valentīns Vasars”, Reģ. Nr. 42102031033
- 4) IK „Saiva-1”, Reģ. Nr. 42102032151
- 5) SIA „Majoka”, Reģ. Nr. 42103025195
- 6) zv/s „Riediņi”, Reģ. Nr. 42101024320
- 7) zv/s „Kaija”, Reģ. Nr. 42101022724
- 8) SIA “”Sea Breeze””, Reģ. Nr. 42103040211

Ventspils reģions:

- 1) SIA „Leču nēģi”, Reģ. Nr. 41203055322
- 2) zv/s „Rāmas”, Reģ. Nr. 41201006426
- 2) z/s „Meldri N”. Reģ. Nr. 41201012297
- 3) biedrība “Usmas ezera zvejnieki”, Reģ. Nr. 40008273945
- 4) zv/s “Vendzavas Valgums”, Reģ. Nr. 41201011253
- 5) zv/s “Dunduri”, Reģ. Nr. 41201010474

Talsu reģions:

- 1) zv/s „Smilkšēni”, Reģ. Nr. 46101016461
- 2) SIA „Rude-96”, Reģ. Nr. 41203007996
- 3) SIA „Pundiķi”, Reģ. Nr. 41203008436
- 4) Zv/s „Vilnis”, Reģ. Nr. 41201006661
- 5) Zv/s “Zvīņas L”, Reģ. Nr. 41201011361
- 6) IK “Dalle”, Reģ. Nr. 41202022502

7) SIA "NordFish", Reģ. Nr. 40103995629

Tukuma reģions:

- 1) SIA „Nemo-Z”, Reģ. Nr. 40002023582
- 2) ZS „Jūras līcis”, Reģ. Nr. 50001004571
- 3) Mikrouzņēmums “Ēriks Druka””, Reģ. Nr. 30045911084
- 4) IK “MOS-N” Oskars Neilands, 010493-11083

Rīgas reģions:

- 1) zv/s „Staģis -1”, Reģ. Nr. 50001010811
- 2) ZKS „Vecdaugava”, Reģ. Nr. 40003095037
- 3) SIA „Leste”, Reģ. Nr. 40103047955

Limbažu reģions:

- 1) SIA „Baņķis”, Reģ. Nr. 50003253041
- 2) Zv/s “Salmar”, Reģ. Nr. 441010295576

Valmieras reģions:

- 1) Zv/s „Meldri A. V.”, Reģ. Nr. 44101031867

Fiziskas personas:

- **Antons Vjaters**, (Latvijas Jūrniecības savienības priekšsēdētājs, Trīszvaigžņu ordeņa kavalieris).
- **Inārijs Voits**, zivsaimniecībā saņēmis apbalvojumu kā pirmais “Par mūža ieguldījumu”.

Darbības veidi un piedāvātie pakalpojumi 2023. gadam

Skaidrojumi: piekrastes zveja - **P**, iekšējo ūdeņu zveja - **I**, atklātās jūras zveja - **A**, zivju pārstrāde - **Z**, laivu noma un citi tūrisma pakalpojumi - **T**.

<i>Nr</i>	<i>Nosaukums</i>	<i>Pamatdarbība</i>	<i>Pakalpojumi</i>	<i>Citas lietas</i>
1.	SIA „Sāmenis”	P		Pētniecība
2.	IK „Valentīns Vasars”	P, I, T	Vada vilkšana, laivu noma Liepājas ezerā	Pētniecība
3	IK „Saiva-1”	I	Pētniecība un citi pakalpojumi	Zivsaimniecības sabiedriskās aktivitātes
4.	SIA „Majoka”	P, A	Tūrisma pakalpojumi	
5.	Zv/s „Riediņi”	P	Zivsaimnieciskās izglītības projekti	
6.	Zv/s „Kaija”	P, A, I, Z	Tūrisma pakalpojumi, nēģu zveja, zivju pārstrāde – kūpināšana un vītināšana	Zivsaimniecības sabiedriskās aktivitātes
7.	IK “Asarītis”	P, Z, T		
9.	SIA „Leču nēģi”	I	Viesu nama izīrēšana	
10	Zv/s “Vendzavas Valgums”	P		Pētniecība

11	Zv/s „Rāmas”	P, A	Vada vilkšana	
12	Biedrība “Usmas zvejnieku biedrība”	I	Viesu namu īre, zivju apstrāde un tirdzniecība	Zivsaimniecības sabiedriskās aktivitātes
13	Z/s „Meldri N”	I, P		Lauksaimniecība
14	Zv/s “Dunduri”	I, P		
15	IK “Dalle”	P		
16	SIA „Rude- 96”	P, I		
17	SIA „Pundiķi”	P, I	Tūrisma pakalpojumi	
18	SIA „Nemo- Z”	P		
19	SIA “NordFish”	P, I		
20	Zv/s „Jūras līcis”	P	Zivju kūpināšana	
21	M/u “Ēriks Druka”	P		
22	Zv/s „Staģis-1”	I, P	Zveja un tirdzniecība Rīgas Centrāltirgū	Zivsaimniecības politikas veidošana
23	IK “MOS- N”	P		
24	ZKS „Vecdaugava”	P, I	Zveja	

25	SIA „Leste”	P, I	Zveja	Zivju resursu vairošana
26	SIA „Baņķis”	P, A, Z	Zveja	
27	Zv/s “Salmar”	P		
28	Zv/s „Meldri A. V	I	Piedāvājumi sabiedriskajā ēdināšanā	Zivsaimniecīb as sabiedriskās aktivitātes

Dalība Zemkopības ministrijas ZKP sēdēs, komisijās, darba grupās, semināros un konferencēs 2023. gadā

Biedrība „Latvijas Zvejnieku federācija” –

tās valdes locekļi un aktīvākie biedri 2023. gadā piedalījās aktivitātēs – starptautiskajās, valsts un reģionu līmenī, kā arī rosināja un veicināja ilgstošu problēmu risināšanu.

Zivsaimniecības konsultatīvā padome

2023. gadā notikušas 2 Zivsaimniecības Konsultatīvās padomes sēdes – 17.01. un 15.11. Zemkopības ministrijā, kā arī bijušas 6 elektroniskās saskaņojuma procedūras (09.01., 18.01., 11.05., 06.06., 07.07., un 03.10.). Piedalījāties visās sanāksmēs un saskaņošanās.

Zivsaimniecības Konsultatīvās padomes sēdē **17.01.2023** no LZF piedalījās I. Voits un O. Dančauskis.

Attiecībā uz izskatāmiem jautājumiem par jūras piekrastes zvejniecību bija 2 informatīvie ziņojumi.

ZI “BIOR” pārstāvis D. Ustups informēja par zušu aizsardzības plāna ieviešanu 2023. gadā, kad piekrastes ūdeņos Latvijā atbilstoši EK lēmumam tiek noteikts papildus liegums no 01.04. līdz 30.06., pastāvot iepriekšējam liegumam no 01.10. līdz 31.12. I. Voits uzdeva jautājumu par to, ka 2 reizes ielaisti stikla zuši par lieliem finanšu līdzekļiem un ka atguvums zvejā ir tik mazs – 400 kg komerczvejā un 50 kg pašpatēriņa zvejā. D. Ustups informēja, ka zušu ielaišanas mērķis nav zvejas iespēju palielināšana, bet gan sugas atjaunošana. Pēc M. Stankēviča jautājuma par to, ka pašpatēriņa zvejā vairs nav atļauts paturēt zuti, N. Riekstiņš pamatoja ar to, ka tā ir pielīdzināta maksšķerēšanai un sevišķi vērtīgo un saglabājamo zivju sugu, kā menca un zutis, ieguves liegums pirmām kārtām attiecināms uz šo segmentu.

N. Riekstiņš informēja un aicināja atgādināt visiem piekrastes zvejniekiem, kuriem ir piekaramie motorlaivu dzinēji (līdz 25 kwh) līdz 30.06.2023. reģistrēt tos Latvijas Jūras administrācijā un ZM. Pēc šī termiņa beigām netiks dota iespēja nodarboties ar piekrastes zveju. I. Voits uzdeva jautājumu, vai ZM ir pietiekama

jaudu (kw) rezerve, lai nepārsniegtu EK saskaņoto references līmeni. N. Riekstiņš atbildēja, ka pietiek.

2023. gada 15. novembrī Zemkopības ministrijā notika šī gada otrā ZKP sēde un pirmā pie jaunā ministra A. Krauzes. Pirmajā punktā ZKP tika iepazīstināta ar Rīcības programmas līdzekļu apguvi. Tālākā gaitā diskusija notika par vienu galveno jautājumu – Latvijas zvejas iespējām 2024. gadam, kas skar reņģi un brētliņu, gaidāmajām izmaiņām, kā arī par mencu piezvejas apjomu un regulējumiem apstākļos, kad šīs zivju sugas krājums joprojām ir katastrofāli zemā līmenī.

No LZF piedalījās Ē. Urtāns, O. Dančauskis un I. Voits.

N. Riekstiņš prezentēja kārtējo reizi samazinātās zvejas iespējas nākamgad limitējamām zivju sugām – reņģei, brētliņai, lasim un mencai.

Attiecībā uz piekrasti reņģu nozvejas limita samazinājums Rīgas jūras līcī pagaidām būtiski neietekmē šo zvejas segmentu, jo rudenī beidzamos 5 gados limita atlikums tiek pārdalīts kuģu traļu zvejai. Baltijas jūras piekrastē, piemēram, 26. apakšrajonā vispār liegta reņģu zveja, bet 28. apakšrajonā katru gadu tiek būtiski samazināti reņģu nozvejas apjomi. Tas attiecas sevišķi uz Latvijas Baltijas jūras piekrasti. Lai saglabātu kaut cik tuvu līmeni 2024. gadā, tika lemts rosināt 2023. gadā neizzvejoto reņģu daudzumu pārnest uz 2024. gadu. Austrumdaļas mencu piezvejai piekrastes ūdeņos piedalīt 18 t (uz 15.11.2023 bija nozvejota 14,8 t), samazinot mencu piezvejas apjomu plekstu zvejā, kur tā šogad bija neliela – tikai 0,6 t. Baltijas laša kvota piekrastē netiek apgūta un atlikumu ir iespējams mainīt ar citu valsti pret reņģi vai brētliņu.

ZKP sēdes nobeiguma daļā izvērsās domu apmaiņa par pelēkā roņa ietekmi uz Baltijas jūras zivju krājumiem, it sevišķi uz mencu, reņģi un lasi. I. Voits bija palasījis literatūras avotus, kur no zviedru zinātnieku pētījumu rezultātiem secināts, ka roņi ir parazītu starpsaimnieks ne tikai mencai (aknas, audi), bet arī Baltijas jūras reņģei. Tādējādi, roņu skaitam (ap 60 000 gab.) palielinoties gadā ap 4,5%, to ietekme – zivju dabiskā mirstība – turpina palielināties un gadā tie apēd vairākas Latvijas reņģu gada

kvotas. Ē. Urtāns arī komentēja šo problēmas aktualitāti un rosināja roņus izslēgt no Sarkanās grāmatas.

Zivju fonds

Biedrību “Latvijas Zvejnieku federācija” kā padomes loceklis kopš 2003. gada pārstāv Ē. Urtāns.

2023. gadā notikušas 7 Zivju fonda sēdes attālināti, viena izbraukuma sēde, kā arī 5 elektroniskās saskaņošanas procedūras. Zivju fondā ikgadēji tiek izskatīti vairāki simti projektu atbilstoši MK noteikumiem par Zivju fondu un tā nolikumu. Iedzīvinājusies pastāvīga prakse, kad Padomes locekļi attālināti veic projektu vērtēšanu, ņemot vērā arī vērtētāju pārstāvju sagatavotos atzinumus. Tālāko apstiprināto projektu uzraudzību veic LAD. 2023. gadā LZF ir atbalstījusi Jāņa Lapsas piemiņas biedrības projektu grāmatas “Gar jūras zeltmirdzošo krastu” (*Divi laikmeti Latvijas zvejniecības vēsturē*) izdošanai. Grāmatā sasaukušies diezgan pretrunīgi laiki mūsu piekrastes dokumentējumā – zvejnieku dzīve pēc Pirmā pasaules kara, kad vīri nāca kopā un dibināja zvejnieku biedrības un kooperatīvus, lai uzceltu jauno Latvijas valsti un atjaunotu sagrauto tautsaimniecību, un šķietamais pārticīgums piekrastē, t. s. Brežņeva laikos (1964–1982), kad zēla un plauka zvejnieku kolhozi, kuģi mājup no Baltijas jūras un Atlantijas veda tūkstošiem tonnu zivju, bet veikalos garās rindās pircēji stāvēja pēc kaut vai kādām jūras veltēm. Projekts ir Mārtiņa Sama “Latvijas jūras zvejnieki” agrāk izdotas grāmatas retrospekcija.

Zvejniecības komercdarbības licencēšanas komisija

Pēc komisijas sēžu protokoliem (nav pieejami publiskā apritē) un informācijas no ZM Zivsaimniecības departamenta, LZF pārstāvis ir piedalījies šīs komisijas sēdēs, kas pēc mūsu ierosinājuma gada sākumā notika attālināti, pārejot no elektroniskās saskaņošanas. Komisijas darbs ir salīdzinoši ātrs, jo tiek regulāri licencēti tāljūras, atklātās jūras un piekrastes ūdeņu komerczvejas uzņēmumi, arī jaunie, nosakot to komerczvejas laiku no 1 līdz 5

gadiem. Pārsvārā sēdes notiek 1 reizi mēnesī, bet ir bijuši gadījumi, kad tās notiek biežāk. Sakarā ar dokumentāciju, kas jāsniedz, konsultējam un atbalstām mūsu biedrus.

Latvijas iekšējo un jūras piekrastes ūdeņu resursu ilgtspējīgas izmantošanas un pārvaldības konsultatīvā padome

2023. gadā darbs Konsultatīvajā padomē notika attālināti.

Jāatzīmē, ka pamatā tika diskutēts par MK noteikumu Nr. 800 “Makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdens medību kārtība” jautājumiem. 2023. gada 3. martā no makšķernieku vides tika rosināti priekšlikumi līdaku saudzēšanas periodam, trofejzivīm, zemūdens medību vietām, paturamo zivju skaitu, bet 2023. gada 10. novembrī par rudens makšķerēšanu upēs un to pietekās, par bezmaksas makšķerēšanu personām ar retajām slimībām un aizsprostu nojaukšanu uz upēm. Sevišķi bieži aktivitātes netika novērotas un grozījumu MK noteikumos apspriešana noteikti turpināsies.

Kas attiecas uz Rūpnieciskās zvejas noteikumu grozījumiem jūrā, tad e-tikšanās bija pieejamas visiem interesentiem, kā arī klātienē 20.09.2023. ministrijā. Ir pieejams e-pastos Zivsaimniecības departamenta sagatavots materiāls par notikušo sanākumi.

Jūras un piekrastes plānošanas koordinācijas grupa

2023. gadā jau notikušas VARAM projektu paspārnē tematiskās darba grupas tikšanās klātienē un attālināti. 2023. gada 17. februārī par vēja parkiem un kuģošanas drošību. 2023. gada 28. aprīlī par zivsaimniecības, zivju resursu un zvejniecības jautājumiem LZF sagatavoja prezentāciju “Zvejnieku perspektīva” – par piekrastes zvejas būtību, problēmām un risinājumiem. 2023. gada 30. jūnijā par projektu ”REEF” un jūras biotopiem un dzīvotnēm. 2023. gada 24. augustā Zvejniekiemā par klimata pārmaiņu ietekmi un tūrisma iespējām. 2023. gada 20. oktobrī – projekta starpziņojuma izvērtējums. Gada nogalē 19. decembrī Rīgā notika arī pēdējā šī gada koordinācijas grupas tikšanās.

Latvijas Zvejnieku federācijas dalība citos pasākumos un projektos Latvijā

2023. gada notikumi, sanāksmes, konferences, sēdes attālināti un uz vietas bija ap 70. Nedēļā vidēji 2 reizes, kas prasa laiku un spēju gatavot dokumentus, atbildes, organizēt. It sevišķi daudz aktivitāšu bija 2023. gada sākumā un gada nogalē.

Par galvenajiem notikumiem mūsu skatījumā

1. 2023. gada 30. decembrī Jelgavas pusē AS “Latvijas valsts meži” ēkā, kā arī attālināti LLKC mājaslapā, *Facebook* vietnē notika gadskārtējā zivsaimniecības konference “Inovācijas nozares izaugsmei”. LZF piedalījās klātienē, kā arī interneta vietnēs.

Konferences materiāli pieejami LLKC mājaslapā.

2. 2023. gada 13. jūnijā LZF biedri attālināti piedalījās seminārā par Latvijas zinātnisko institūciju piedāvātajām iespējām inovācijām zivsaimniecībā un zilajā ekonomikā, kas tika ierakstīts. Bija prezentācijas un skaidrojumi par sadarbību inovāciju laukā zivsaimniecībā no 4 pētniecības institūcijām.

Jāatzīmē, ka diskusijā bija jūtams noskaņojums, ka nav izdevies gūt vērā ņemamus rezultātus roņu atbaidīšanas ierīces izstrādē, kā arī akvakultūras attālinātā vadībā.

3. 2023. gada 8. novembrī tiešsaistē piedalījāmies konferencē “Kādas prasmes vada veiksmīgo uzņēmēju laukos?”, kura tika organizēta sadarbībā ar Jauno zemnieku klubu, lai veicinātu digitālo rīku un mākslīgā intelekta izmantošanu savā uzņēmējdarbībā. Noklausoties stāstījumus, radās pirmās domas par kādu oriģinālu inovāciju piekrastes zvejniecībā.

Rosinājām Sandru Eimani no LLKC, konferences organizētāju, 2024. gadā sadarbībā ar ZST organizēt šādu konferenci zivsaimniekiem – zvejnieki, audzētāji, pārstrādātāji, tirgotāji. Tika saņemts pozitīvs atbalsts šai idejai.

4. 2023. gada 7. novembrī vebinārā “Piekrastes zvejniecības aktuālās iespējas” piedalījās LZF biedri, potenciālie projektu iesniedzēji pasākumā “Atbalsts piekrastes zvejā”(15.11.-15.12.2023.), kā arī pasākumam ” Inovācija, pilotprojekti,

sadarbība ar zinātni zvejniecībā, akvakultūrā un apstrādē un zināšanu pārnese akvakultūrā“ (30.10.-15.12.2023.).

Tika skaidrota projektu iesniegšanas un gatavošanas kārtība.

Piekrastes zvejnieku uzņēmumu atsaucība bija pietiekami augsta (LAD info).

5. 2023. gada 20. decembrī plānojām piedalīties Agrolesursu un ekonomikas institūta projekta “Piekrastes zvejniecības attīstības mārketinga programmas prezentācijā institūta telpās. Latvijas Zvejnieku federācija 13.12.2023. ir iesniegusi LAD atbalsta vēstuli šim projektam, kā arī par līdzdalību projekta darbos.

6. Papildus par konkrētām starptautiskām aktivitātēm.

2023. gada 2.-3. februārī Rīgā es kā Latvijas Zvejnieku federācijas pārstāvis piedalījos projekta BALOWIL darba grupas sanāksmē – seminārā pēc biedrības “Liepājas rajona partnerības” rosinājuma. To finansē fonds “Swedish Institute”, un no Latvijas kā partneri ir biedrība ”Zaļā brīvība”. Projekta būtība ir saistīta ar vēja parku ietekmi ne tikai uz jūras bioloģiskajām vērtībām, bet arī uz piekrastes iedzīvotāju sabiedrību. Piedaloties diskusijās un aizstāvot piekrastes zvejniecības nozīmi, tika iegūti vērtējumi par situāciju.

2023. gada 15. decembrī ZOOM notika LIFE (kuras biedri esam 4 gadus) Ģenerālā Asambleja, kuras laikā tika prezentētas LIFE aktivitātes 2023. gadā, viena valdes locekļa vēlēšanas, publiski balsojot, 2024. gada plānotās aktivitātes, kā arī finanšu līdzekļu (pietiekami ievērojamu) izlietojuma detalizēta atskaite. Jāsaka, ka pirms pāris gadiem LIFE bija nozīmīgas finanšu problēmas, taču veiksmīgi spēja atkopties.

Sanāksmē piedalījās 35 pārstāvji no asociācijām Baltijas jūrā, Lielbritānijā, Īrijā, Francijā, Nīderlandē, kā arī no Vidusjūras piekrastes valstīm. 18 bija biedri ar balsstiesībām, pārējie asociētie biedri.

Latvijas Zvejnieku federācija un zvejniecības nozares popularizēšana

Skolnieku zināšanu papildināšana par jūras piekrastes zvejniecību

2023. gadā biedrība “Latvijas Zvejnieku federācija” ar tās biedru iesaisti (Mazirbe) organizēja un realizēja ar zivsaimniecību saistītu vasaras nometni – vidusskolas un studentu vecuma dalībniekiem. Tā bija 8. pēdējo 7 gadu laikā. Piedalījās arī 10 dalībnieki no Padebornas Universitātes (Vācija) “ERASMUS” programmas projekta ietvaros par ūdeņiem un upēm.

2023. gada februārī tika veikti projekta sagatavošanas darbi zivsaimnieciskās izglītības veicināšanai skolniekiem par piekrastes zivju sabiedrību un tās izmaiņām Rīgas jūras līcī Mazirbes-Kolkas piekrastē.

Projekts ”Starptautiskā jauniešu vasaras nometne “Baltijas plekstes un Rīgas jūras līča reņģes krājumu nākotnes potenciāls Latvijas lomos”” tika iesniegts Zivju fondā un saņemts atbalsts tā realizēšanai, jo tas saņēma augstāko novērtējumu aiz lielajiem TV un interneta mediju projektiem.

Zivsaimnieciskā izglītība studentiem

Biedrības “Latvijas Zvejnieku federācijas” zināšanu pārneses ietvaros 2023. gadā notika 2 aktivitātes.

1. No 2023. gada 17.-20. augustam Nīcas pusē Jūrmalciemā, kā arī citos piekrastes ciemos notika Rīgas Stradiņa universitātes Sociālantropoloģijas studiju grupas (10 studenti) piekrastes zvejas un kulinārijas kultūrvēsturiskā mantojuma ekspedīcija, ko vadīja Centrāleiropas Universitātes (Vīne) profesore Guntra Aistara.
2. Arī 2023. gadā tiek vadītas lekcijas un praktiskie darbi par vides un zivsaimniecības saturu Liepājas Universitātes topošajiem pirmsskolas un vispārējo skolu skolotājiem, maģistriem un sociālajiem darbiniekiem. Izglītojamo un eksaminēto skaits bija 180. Zivsaimniecības, tai skaitā zvejniecības aspekti bija nozīmīgi mācību kursā “Vides

aizsardzība”. Darbs arī turpināsies arī 2024. janvārī un februārī.

Zivsaimnieciskā tālākizglītība un pieredzes pārnese

No 2023. g. janvāra līdz jūnijam pieaugušo neformālās izglītības programmas “Demokrātijas Akadēmija” ietvaros piedalījos, pārstāvēju biedrību “Latvijas Zvejnieku federācija” nodarbībās ar Latvijas redzamākajiem politiķiem un ekspertiem. Diskusijas, pārbaudes darbi un priekšlikumi. Tas notika pirmoreiz biedrību “Latvijas lauku forums” un “Kurzemes NVO centrs” augsta ranga apmācībās.

Biedrības „Latvijas Zvejnieku federācija” valdes sēde 2023. gadā

Valdes, biedru, valsts un citu institūciju atklātā sēde notika 2023. gada 13. oktobrī Rojas pagasta Kaltenes klubā, kas ir Rojas muzeja filiāle. Dalībnieki bija gan zvejnieki, gan LLKC pārstāvji, ZM Zivsaimniecības departaments, Valsts Vides dienests, Rīgas Tehniskā universitāte, ZI “BIOR”, biedrības “Mazjūras zvejnieki” pārstāvji, kā arī Rojas pagasta vadība, sabiedriskie mediji – kopā 37.

Tās mērķis bija sniegt jaunāko informāciju zvejniecībā un citi jautājumi piekrastes un iekšējo ūdeņu zvejā.

1. Piekrastes zvejas iespējas 2024. gadā un MK Zvejas noteikumu izmaiņas

2024. gadā jūras un piekrastes zvejā turpināsies zvejas iespēju samazināšanās. Visvairāk tas skars kuģu zvejas uzņēmumus, kā arī ražotāju uzņēmumus un pārstrādi. Eiropas Komisijā valda “zaļā” kursa noskaņojums, kurš pat neņem vērā ICES izstrādes, zinātniskos pamatojumus un rekomendācijas.

2. Pētniecība piekrastes zvejā, “REEF” un citi. Nēģu zveja 2024. gadā

Tika sniegta informācija par projektu “REEF”, kurā piedalās ZI “BIOR” kā partneris, bet vadošais partneris ir Dabas aizsardzības pārvalde. Projekta mērķis ir izstrādāt dabas aizsardzības plānus jaunām jūras atklātās daļas teritorijām. Tās ir lielas, kas varētu rezultēties ar ES prasību izpildi līdz 2030. gadam – NATURA teritorijas 30%. Te ir domātas zemūdens teritorijas – sēkli un akmeņu rīfi.

2023. gadā notika arī apaļā jūrasgrunduļa iezīmēšana Jūrmalciemā, Pāvilostā un arī Rīgas jūras līcī ar mērķi izprast zivju migrācijas un krājuma izvērtējumu.

3. Atbalsts piekrastes zvejniekiem no EJZF 2024. gadā

2023. gadā tiek plānota 2. kārtā pasākumam Atbalsts zvejniekiem piekrastes zvejā. Atbalsta apmērs ir mazāks par 150 000 EUR nekā pirmajā kārtā.

Prezentācijā tika skaidroti atbalsta virzieni, kritēriji un dokumentācija, lai piekrastes zvejas juridiska persona varētu iesniegt 1 projektu – līdz 30 000 EUR.

Turpināsies vebināri, arī LLKC un LAD konsultācijas un apmācības. Analizēti tika rezultāti un pamatproblēmas, kā arī izmaiņas finansējuma shēmā. Pāri par 50 projektiem tika iesniegti, taču daļa netika akceptēta nesamērīgi maza gada apgrozījuma dēļ.

4. Roņu atbaidīšanas ierīču attīstības progress

Latvijas Zvejnieku federācija un RTU zinātnieki ir sadarbojušies 2 inovāciju projektos par roņu atbaidītāju izstrādi, testēšanu un galaprodukta ieviešanu, kam pagaidām nav vēl sasniegts paredzētais mērķis. Kopš pēdējās tikšanās zinātnieki ir izveidojuši jaunu prototipu ar Eiropas Reģionālā fonda atbalstu un nodevuši iespējamai rūpnieciskai ražošanai privātam uzņēmumam.

5. Par 2023. gada 20. septembra tikšanos ZM

2023. gada 20. septembrī Zemkopības ministrijā notika tikšanās ar Zivsaimniecības departamenta, Valsts Vides dienesta, Pārtikas un veterinārā dienesta pārstāvjiem, ko rosināja “Mazjūras zvejnieki”.

Piedalījāmie arī mēs – Juris Dančauskis, Oskars Dančauskis un Ēvalds Urtāns.

Uz mūsu sanākumi Kaltenē uzaicinājām pārstāvjus no VVD. Ieradās VVD ģenerāldirektora vietniece Evija Šmite un Zvejas kontroles departamenta direktora vietnieks Miks Veinbergs. M. Veinbergs īsā prezentācijā parādīja slaidus par VVD kontrolēm zivju tirdzniecības vietās.

Emocionālā runā J. Dančauskis kritizēja pastāvošo situāciju, kur mazos zivju tirgotājus – zvejniekus bieži kontrolē inspektori lielās grupās, pārbaudes aktos arī pierakstot klāt neesošus darbiniekus, nevis aktīvi ķer zvejas un makšķerēšanas noteikumu pārkāpējus, kā arī citas problēmas, kuras saistītas ar zivju pirmapstrādi, realizāciju ēdināšanas uzņēmumiem.

LZIKIS sistēma no 2024. gada 1. janvāra būs ieviešama visiem zvejniekiem, gan jūrā, gan iekšējos ūdeņos. M. Veinbergs teica, ka no 1. janvāra nenotiks totāla sodīšana, bet sākotnēji izskaidrošana un brīdināšana.

Dalība starptautiskajās aktivitātēs

Latvijas Zvejnieku federācija 2023. gadā (janvāris-marts) turpināja piedalīties liela starptautiska projekta izstrādē Baltijas jūras piekrastē starptautiskajā programmā 2.2. – *Blue economy – INTERREG Baltic Sea Region*.

Šis starptautiskais projekts par apaļo jūrasgrunduli – zvejniecību, resursa stāvokli un mārketingu – tika iesniegts vērtēšanai 2023. gada jūlijā. Latvijas Zvejnieku federācija apstiprinājuma gadījumā būs Asociētais projekta partneris sadarbībā ar ZI “BIOR”, kā rezultātā sākotnēji tiks organizēta un nodota pieredze par apaļā jūrasgrunduļa zveju, kā arī testēts zvejas rīks, ko izstrādājuši Zviedrijas zvejas rīku inženieri.

2023. gada otrajā pusgadā projekta vadošais partneris *SUBMARINER Network for Blue Growth EEIG* un pārējie partneri deva papildus informāciju projekta vērtēšanas komisijai.

2023. gada 15. decembrī tika uzsākts darbs pie pirmās projekta partneru sanāksmes *kick-off* organizēšanas pēc pēdējās attālinātās darba grupas tikšanās. Tika nolemts, ka tā notiks 2024. gada 6.-8. februārī Rīgā ar izbraukuma sesiju Liepājā un Jūrmalciemā. Uzsāktas sarunas par sadarbību ar Latvijas Hidroekoloģijas institūtu, kurš 2024. gadā kopā Zviedrijas, Vācijas un Polijas partneriem piedalās projektā par zemūdens trokšņu ietekmi uz vidi un dzīvajiem organismiem.

2023. gadā regulāri komunicējam ar mūsu jumta organizāciju LIFE. Šī gada laikā ārpus nostādņēm par kopējo zivsaimniecības politiku Eiropā jūrā un piekrastes ūdeņos (CFP), LIFE aktīvi piedalījās un izteica viedokli, kuru mēs atbalstījām.

Katru mēnesi tika organizēta ZOOM diskusija par aktuālo zivsaimniecībā Eiropas Komisijā, jo LIFE ir deleģēta iespēja Briselē piedalīties Reģionālajā Padomdevēju padomē (RAC), kā arī zvejas iespējām un draudiem tuvākā laika periodā un citiem aktuāliem jautājumiem. Neskatoties uz to, ka mūsu biedrība nav LIFE valdes sastāvā, bet tikai oficiāls biedrs, kurš maksā ikgadējo biedru naudu, mums tika dota iespēja piedalīties šajās sēdēs un izteikt savu viedokli. Piedalījāmies 9 attālinātās sēdēs, kurās arī tika sniegta visjaunākā informācija zvejniecībā, tai skaitā arī piekrastes zvejā.

2023. gada novembrī tika pārstrādāti LIFE (*Low Impact Fishers of Europe*) statūti un biedru maksas, kur arī sniedzam savu skatījumu.

2023. gada 15. decembrī ZOOM notika LIFE Ģenerālā Asambleja, kuras laikā tika prezentētas LIFE aktivitātes 2023. gadā, viena valdes locekļa vēlēšanas, publiski balsojot, 2024. gada plānotās aktivitātes, kā arī finanšu līdzekļu (pietiekami ievērojamu) izlietojuma detalizēta atskaite.

Sanāksmē piedalījās pavisam 35 pārstāvji no asociācijām Baltijas jūrā, Lielbritānijā, Īrijā, Francijā, Nīderlandē, kā arī no Vidusjūras piekrastes valstīm. 18 – bija biedri ar balsstiesībām, pārējie asociētie biedri.

Mēs arī izteicām savu viedokli un komentārus sanāksmes gaitā, kā arī nobeigumā uzaicinājām pārstāvjus LIFE vadības un dalīborganizācijām rast iespēju piedalīties pirmajā apaļā jūrasgrunduļa projekta sanāksmē Rīgā un Liepājā.

*Ēvalds Urtāns,
LZF vadītājs*

ZST aktivitāte “Nozaru organizāciju kapacitātes celšanas pasākumi”